

Arbetsmarknadsutsikterna våren 2017

GOTLANDS LÄN

En sammanfattning av prognosen
för arbetsmarknaden 2017-2018

Fortsatt stark svensk konjunktur får internationellt stöd

Sedan årsskiftet syns allt fler ljusglimtar i den globala ekonomin. Flertalet globala framåtblickande indikatorer har stärkts och världshandeln har återfått styrka efter en svag utveckling under hösten i fjol. Efter en utdragen period av relativt svag tillväxt i världsekonomin har således utsikterna för den globala tillväxten förbättrats. Efter att ha ökat med för världsekonomin relativt svaga 3,1 procent 2016 bedömer vi att tillväxttakten i den globala ekonomin förstärks successivt under vår prognosperiod åren 2017 och 2018.

Efter att aktiviteten i den svenska ekonomin steg med 3,2 procent under 2016 bromsade tillväxten in något under första kvartalet i år. Vi väntar oss dock att tillväxten tar förnyad fart från och med andra kvartalet i år för att sedan fortsätta att utvecklas i god takt under resten av vår prognosperiod. Konjunkturläget fortsätter således att förstärkas och är därmed fortsatt mycket starkt.

Bakom dessa bedömningar ligger bland annat det fortsatt starka stämningläget hos såväl företagen i Arbetsförmedlingens intervjuundersökning som hos hushållen. Parallellt blir även den successiva förstärkningen i den globala ekonomin – och därmed exporten – en allt viktigare drivkraft för utvecklingen. Dessutom är behoven av ytterligare bygginvesteringar fortsatt stora i hela landet. Mot denna bakgrund räknar vi med att BNP stiger i god takt även under 2017 och 2018.

Efterfrågan på varor och tjänster

I vår arbetsgivarundersökning ser vi tydligt att efterfrågan på de gotländska företagens varor och tjänster stärkts betydligt, både jämfört med höstprognosen men framförallt jämfört med vårprognosen 2016. För det kommande halvåret bedömer företagen att efterfrågan kommer att bli starkare än normalt. Bedömningarna om ett starkt 2017 stöds också av en stark jobbtillväxt i bygg och i privata tjänster däremot blir det några färre anställda inom stat och kommun. I backspegeln ser vi en relativt stark efterfrågan för vinterhalvåret. Efterfrågan går alltid ner under vintern och särskilt sakt i relation till en mycket stark sommar, men egentligen är det bara branscherna hotell- och restaurang, transport samt finansiell verksamhet som haft en försämrad efterfrågan. De andra branscherna har haft en ökad efterfrågan trots lågsäsong, särskilt bygg och industri sticker ut här.

Fler lediga jobb på ön

Genom stärkt ekonomi, ny- och återetableringar, jobbpaket och en allmänt god efterfrågan växer den gotländska arbetsmarknaden. Antalet sysselsatta gotlänningar kommer att öka något under 2017-2018. Bristen på arbetskraft är generellt låg men har det högsta bristvärdet på fem år. Flera gotländska arbetsgivare, både privata och offentliga, har dock problem att hitta den kompetens deras verksamhet behöver, till exempel är socialsekreterare, förskollärare, ingenjörer och kockar svårrekryterade. Brist på arbetskraft kan vara förödande för både företagen och för Gotland genom att tillväxt och sysselsättning hämmas. Inom offentliga verksamheter kan en sådan arbetskraftsbrist försämra tillgången på välfärdstjänster. I slutändan kan det även innebära sämre lönsamhet och lägre sysselsättning hos de gotländska företagen och verksamheterna. Arbetsförmedlingen bedömer att sysselsättningen på ön ökar med knappt 350 personer under prognosperioden. Detta motsvarar en sysselsättningsökning på 0,8 procent för 2017 och 0,5 procent för 2018. Antalet sysselsatta blir då cirka 25 550.

Befolkningen på Gotland bedöms öka över tid enligt den senaste befolkningsprognosen från SCB. Det aktuella konjunkturläget i kombination med ett visst ökat inflöde i arbetskraften är positivt för den gotländska arbetsmarknaden. Under 2017 och 2018 bedömer vi att arbetskraften ökar med knappt 200 personer.

Arbetslösheten har stora säsongsvariationer på Gotland. Sett över några år så nådde arbetslösheten sin hittills lägsta nivå under sommaren 2008. Därefter ökade arbetslösheten till dess att den kulminerade under 2012. Därefter har arbetslösheten stadigt minskat, månad för månad, fram till första kvartalet 2017. Arbetslösheten väntas fortsätta sjunka under 2017 men i en något lägre takt. Vår bedömning är att antalet arbetslösa och sökande i program med aktivitetsstöd har minskat med drygt 100 personer till knappt 1 700 till slutet av året, motsvarande en relativ arbetslöshet på 6,0 procent. Till slutet av 2018 beräknar vi att arbetslösheten har ökat till cirka 1 800 personer och en relativ arbetslöshet på 6,3 procent.

Utmaningar på länets arbetsmarknad

Även om framtidstron har stärkts hos många av de gotländska företagen är utmaningarna på den gotländska arbetsmarknaden desamma som i höstas:

- Allt fler arbetssökande har svårt att etablera sig på arbetsmarknaden.
- Företagen har svårigheter att hitta efterfrågad kompetens.
- Generationsväxlingen ökar rekryteringsproblemen ytterligare.
- Matchningsläget försvåras av att en ökad andel av de arbetslösa saknar den kompetens som efterfrågas.
- Att lyckas behålla och attrahera de människor som Gotlands arbetsmarknad behöver.
- Att lyckas behålla nyanlända på ön och korta deras väg till arbete.

Prognosen i sin helhet finns att läsa på vår webbplats:

arbetsformedlingen.se/prognoser